

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoPr/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720203298
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8720203298.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobkyne: U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., F. XXXX/XX, zastúpenej Hagyari & Partners, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Vlčkova 8/A, IČO: 51 473 208, proti žalovanému: Mesto Prešov, so sídlom Prešov, Hlavná 73, IČO: 00 327 646, zastúpený JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom Prešov, Hlavná 89, IČO: 42 083 541, v spore o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 20Cpr/19/2020-296 zo dňa 05.11.2021 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne a priznal žalovanému voči žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 42 ods. 1, § 47 ods. 1 písm. b), § 68 ods. 1, 2, § 70, § 77, § 81 Zákonníka práce, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 CSP, § 137, § 215 ods. 1, 2, § 185, § 319 a § 320 CSP. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že bolo preukázané splnenie zákonom stanovené podmienky zo strany žalovaného pre okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou. Táto sa dopustila závažného porušenia pracovnej disciplíny, nespĺnila si svoje pracovné povinnosti podľa pracovnej zmluvy a pracovnej náplne, tým spôsobila zamestnávateľovi (žalovanému) škodu vo výške 237.452,90 eur. Ďalej konštatoval, že v sporovom konaní nemá súd povinnosť ani právo upozorňovať účastníkov na nedostatočné dôkazy, prípadne chýbajúce dôkazy, s poukazom na články Civilného sporového poriadku a ust. § 215, § 185 a § 319 CSP. V rozhodnutí uviedol, že v zmysle ust. CSP, ktorý platí v čase rozhodnutia, je potrebné akceptovať princíp formálnej pravdy, to znamená, že súd vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu a z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že dôkazná iniciatíva bola na strane žalobkyne. Citoval, v tejto súvislosti, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS/252/04 a sp. zn. I. ÚS/50/04. Riadil sa ustálenou judikatúrou, ktorá sa týkala základných povinností zamestnanca a následkov pri ich porušení. Vyhodnotil stupeň intenzity porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou a vychádzajúc z vykonaného dokazovania stotožnil sa s argumentami žalovanej strany, vo vzťahu k intenzite porušenia pracovnej disciplíny, pracovného poriadku a náplne práce žalobkyne. Skutočnosť, že L.. V. nebola vedúcou pracovníčkou, je minimálne sporné a z týchto dôvodov dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a túto zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 CSP.

3. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Vo svojom odvolaní dôvodila tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Znova uviedla, že pre posúdenie správnosti postup doručovania pošty bolo spravodlivé a právne dôvodné zaoberať sa Smernicou

primátora mesta č. X/XXXX, ktorým upravil registratúrny poriadok a registratúrny plán Mestského úradu v P. (ďalej len „Smernica 2/2019“). Zdôraznila, že v zmysle Smernice 2/2019, zásielky, s výnimkou súkromných, otvára vedúci útvaru alebo jeho zástupca. Rovnako Smernica 2/2019 usmerňovala chod pošty, aj pre elektronickú poštu, kde bolo presne uvedené, akým postupom má pošta byť nasmerovaná. To znamená, že pošta z podateľne išla vedúcej odboru C.. M., ktorá mala túto zásielku prideliť spracovateľovi L.. V., ako gestorke referátu. Následne gestorka mala rozhodnúť o tom, komu bude pridelená pošta, či právnikovi, ktorý pracuje na mestskom úrade alebo externému právnikovi Mesta P.. Práve u týchto dvoch pracovníčok došlo k hrubému porušeniu pracovnej disciplíny, ktoré mohli zakladať až trestnoprávne následky. Je síce pravdou, že prístup k pošte mali viaceré referentky príslušného odboru, vrátane žalobkyne, avšak nebolo systematicky určené, ktoré konkrétne pracovníčky môžu a majú pre konkrétne veci preberať poštu a povinnosť pridelenia mala práve vedúca odboru, resp. gestor referátov. V konaní sa vykonal výsluch svedkyne U. Y., ktorá bola prednostkou Mestského úradu P. pred organizačnými zmenami, ktoré sa vykonali práve Smernicou 2/2019. Táto dosvedčila, že v čase pred reorganizáciou a prijatím smernice 2/2019 súrna pošta zo súdov, prokuratúry, NAKA a polície bola riešená tak, že referent podateľne okamžite kontaktoval vedúcu právneho oddelenia na jednotlivých odboroch a informoval pani primátorku. Išlo o krátke lehoty, čiže v krátkom čase sa riešilo pre koho je pošta určená, kto ju vybaví. Súd prvej inštancie uzavrel, že bolo preukázané, že žalobkyňa zodpovedala za preberanie pošty doručovanej odboru financií a mestského majetku Mestského úradu P. v dňoch od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Tieto tvrdenia súdu sú nepravdivé a nemožno to ustáliť ani z vykonaného dokazovania. Žalobkyňa za celú poštu odboru financií a mestského majetku nezodpovedala, a to vyplýva aj z bodu 20 rozsudku, kde sa píše o náplni žalobkyne a o tom, že porušenie disciplíny konštatoval žalovaný u troch zamestnankýň, C.. M., pani I. a žalobkyne s tým, že každá z nich svojou nečinnosťou spôsobila skrátenie lehoty na podanie odporu alebo vyjadrenie k žalobe a žalobkyňa od XX.XX. do XX.XX. skrátila túto lehotu o sedem dní. Za obdobie od XX.XX. do XX.XX.XXXX žalobkyňa nezodpovedala za poštu referátu mestského majetku. Súd prvej inštancie zrejme nepochopil správne organizačnú štruktúru v rámci žalovaného a najmä zodpovednosť za poštu v rámci odboru, čo ho viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Za poštu celého odboru a jej prerozdelenie zodpovedala C.. M., voči ktorej žalovaný vyvodil zodpovednosť okamžitým skončením pracovného pomeru. Súd prvej inštancie sa v tomto smere mal zaoberať výlučne otázkou, či za referát mestského majetku niesla za poštu zodpovednosť žalobkyňa alebo L.. V., gestorka. Súd prvej inštancie konštatoval, že L.. V. nebola priamou nadriadenou žalobkyne, čo je nesprávne, keďže toto nebolo sporné medzi stranami sporu, a to vyplýva aj z písomného vyjadrenia žalovaného, ale aj z výsluchu štatutára žalovaného, pani Z.. Žalobkyňa pridelovala úlohy, a teda je zrejme, že mala v rámci referátu ako gestorka, vedúcu pozíciu a zodpovedala za výkon práce ostatných zamestnancov. Z výpovede L.. V. je zrejme, že žalobkyňa si svoju prevenčnú povinnosť splnila, keď upozorňovala na množstvo práce, ktoré existuje v súvislosti s vybavovaním pošty, napriek tomu tento problém L.. V. neriešila. Bývalá prednostka mestského úradu, pani N. uviedla, že gestor metodicky a odborne dohliada na činnosť referátu a čiastočne organizuje referát. Z tohto je nepochybné, že gestor referátu je vedúcim zamestnancom a zodpovedá za chod príslušného referátu a práve z vyššie uvedeného vyplynulo, že gestorke L.. V. žalobkyňa avizovala nedostatky v riešení došlej pošty. Rovnako nebolo preukázané, že vedúca odboru C.. M. by poučila každého zamestnanca osobitne o tom, ako sa má riešiť otázka otvárania a postúpenia pošty na príslušných oddeleniach odboru. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy ani to, že sama L.. V. bola určitý čas zástupkyňou C.. M. a potom vlastne zodpovedala aj z tejto pozície za chod odboru, a preto bola nesprávne vyvedená zodpovednosť voči žalobkyňi.

4. Okrem toho skutočnosť, že žalobkyňa neotvorila, nepreposlala zásielky, ktoré jej boli zaslané, a ktoré nespádali pod jej agendu, nemôže byť považovaná za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Po obdržaní okamžitého skončenia pracovného pomeru sa začalo intenzívne pracovať na náprave tohto systémového zlyhania a u žalovaného sa prijali viaceré opatrenia, či už na úseku podateľne, ako aj na úseku jednotlivých odborov. To znamená, že organizačný systém žalovaného nebol správne nastavený, čo viedlo k nesprávnej distribúcii pošty, či už elektronickou alebo písomnou formou. Žalobkyňa má za to, že konanie, resp. nekonanie žalovaného z pozície, či už štatutárneho orgánu alebo z pozície vedúcich zamestnancov, ktoré vyplývali zo zlyhania systému v zmysle riešenia problematiky doručovanej pošty vyplýva aj to, že žalovaný si nespĺnil svoju povinnosť v zmysle § 177 ods. 1 Zákonníka práce. Z vykonaného dokazovania skôr vyplýva, že práve chaos u žalovaného, otázka nevyriešenia zastupovania jednotlivých zamestnancov na odbore financií a nečinnosť v súlade s týmto organizačným poriadkom Smernicou 2/2019, ktorá bola v rozpore s organizačným poriadkom mestského úradu vytvorila situáciu, ktorá tam vznikla. Zo strany žalovaného došlo vo vzťahu k žalobkyňi k nerovnakému zaobchádzaniu,

keďže hrubé porušenie vedúceho pracovníka L.. V. nebola žiadnym spôsobom vyriešená. Dôkazné bremeno v prípade závažného porušenia disciplíny ležalo na žalovanom a z hľadiska dôkazov vyplynulo, že v roku XXXX došlo k zmene štruktúry v rámci Mestského úradu P. a aj pracovná zmluva, ku ktorej podpisu nedošlo, bola momentom, kedy došlo aj k zmene pracovnej zmluvy, organizačnej zmene súvisiacej s nakladaním a prácou s elektronickou poštou. O tom svedčí aj tá skutočnosť, že L.. V. sa za odborovú organizáciu k veci vyjadrila a tlmočila stanovisko odborovej organizácie v tom zmysle, že neporiadok a zmätok v doručovaní pošty viedli k zmene postupu pri doručovaní pošty tak, že ďalšie veci platobných rozkazov, týkajúcich sa vecí „U.“ už boli doručované priamo do kancelárie primátorky. Poukázala na ust. § 13 ods. 1 a § 177 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré hovoria o povinnosti zamestnávateľa vo vzťahu k zamestnancom, má zachovať rovnaký prístup a rovnaké vytvorenie podmienok pre výkon ich pracovnej náplne. Z tohto dôvodu má za to, že sú splnené podmienky podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP na to, aby bol rozsudok zmenený a žalobe vyhovie v celom rozsahu alebo zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

5. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Predovšetkým zdôraznil, že vec bola správne rozhodnutá súdom prvej inštancie a niet dôvod na odvolanie zo strany žalobkyne. Vykonaným dokazovaním na súde prvej inštancie bol preukázaný obeh pošty, a to že zamestnanec podateľne správne zásielku spolu s platobným rozkazom a uznesením súdu a so žalobou zaslal vedúcej odboru financií a majetku mestského majetku a bolo aj preukázané, že pošta nemala byť pridelená ako spracovateľovi L.. V.. Toto vyplynulo z výpovede svedkyne N., keďže úlohou gestora je len metodické a odborné dohliadanie na činnosť referátu, nie však pozícia vedúceho pracovníka. Rovnako bolo preukázané, že pošta bola doručená vedúcej odboru C.. M., ktorej referentka, pani I. ju prerozdelila. To, že si C.. M. neplnila svoje povinnosti riadne a včas je samostatným, hrubým porušením pracovnej disciplíny vo vzťahu k jej pracovnej pozícii. Pošta bola na referát mestského majetku doručovaná a vyznačená na žalobkyňu, ktorá ju vytlačila a dala gestorke L.. V. na pridelenie. Tá ju následne prideleniu a žalobkyňa ju podľa jej pokynov v počítačovom systéme vyznačila na pridelených zamestnancov. Bolo však preukázané, že pošta bola doručovaná a preberaná žalobkyňou, ktorá v druhom kroku vytlačila a odovzdala gestorke a táto následne v treťom kroku, po jej pridelení, podľa významu a odbornosti vyznačila pre príslušného zamestnanca, čo v počítačovom systéme robila žalobkyňa. Poštu tlačili vždy pridelení zamestnanci jednotlivých odborov alebo referátom a toto vykonávala len a len žalobkyňa. Preto nie je pravdou, že by táto pošta nemala byť vôbec pridelená žalobkyňi. Poukázal na pracovnú náplň žalobkyne : - zabezpečenie komunikácie s podateľňami, - odnos pošty, - prideľovanie záznamov jednotlivým zamestnancom. V konečnom dôsledku bola vypočítaná L.. V., ktorá nemala po organizačnej zmene samostatný sekretariát a patrí pod vedúcu odboru pani M. a tá mala odborného referenta pani I., ktorá riešila poštu za celý odbor a prerozdeľovala ju na jednotlivé referáty. Žalobkyňa dostala od pani I. poštu, ktorú následne tlačila a prideľovala jednotlivým zamestnancom. Z tohto dôvodu bola aj vypočítaná primátorka mesta, ktorá sa tiež vyjadrila zhodne o kolobehu pošty na Mestskom úrade v P..

6. Je potrebné vychádzať zo samotnej pracovnej náplne a z tej jednoznačne vyplýva, že správne bola pošta doručovaná žalobkyňi na ďalší postup. Za prerozdelenie hlavnej pošty celého odboru zodpovedala L.. M., L.. V. s tým nemala nič spoločné a nebola vedúcim zamestnancom. Ak žalobkyňa avizovala nejaké nedostatky týkajúce sa kolobehu pošty L.. V., táto rozhodne nebola jej vedúci zamestnanec. Z náplne práce žalobkyne vyplýva čo bolo jej náplňou v bode 12 a 13, preto nebolo dôvodné riešiť ešte samostatné vysvetlenie tejto náplne. Podľa názoru žalovaného, dôležité je, že zamestnávateľ požiadal o stanovisko odbory a súhlas alebo nesúhlas s okamžitým zrušením pracovného pomeru u žalobkyne nemá vplyv na ďalší postup zamestnávateľa. Z počítačového systému vyplynulo, že dňa XX.XX.XXXX bol štvrtok, pracovný deň, bola táto zásielka žalobkyňi doručená spolu s platobným rozkazom a posledný deň lehoty uplynul na podanie odvolania alebo odporu dňa XX.XX.XXXX. Žalobkyňa bola v práci XX.XX., XX.XX., XX.XX., XX.XX. a XX.XX.XXXX. To znamená, že bol daný priestor na to, aby pri riadnej manipulácii bolo možné vec riešiť odporom proti platobnému rozkazu, rovnako v tom období bola doručovaná aj uznesenie spolu so žalobou z Okresného súdu Prešov, kde uplynula lehota XX.XX.XXXX. Žalobkyňa zásielku preposlala kompetentnému až XX.XX.XXXX, t.j. XX dní po lehote na podanie vyjadrenia. Zásielky pritom boli maximálne dôležité, keďže išlo o vysoké sumy, ktoré boli predmetom žaloby alebo platobného rozkazu. Tým závažne porušila pracovnú disciplínu, keďže žalovaný zaplatil nad rámec sumy, ktorú uznávala ako nárok na základe platobného rozkazu podľa znaleckého posudku o 305.439,28 eur viac, čiže vznikla priama škoda, ktorú spôsobila žalobkyňa.

7. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Zdôraznila, že nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že L.. V. nebola vedúcou pracovníčkou, keďže bola gestorkou, ktorá po zmene organizačnej štruktúry, de facto, vykonávala predchádzajúcu činnosť vedúcich oddelení, teda nielen metodické a odborné zastrešovanie, ale aj rozdeľovanie úloh, zabezpečovanie kontaktu s vedúcou odborou, prenos informácií medzi zamestnancami a vedúcou odborou a organizovala tiež porady referátu. Toto nebolo vyvrátené, ani výpoveďou samotnej gestorky L.. V., ani výpoveďou C.. N.. Povinnosť gestorov bola každodenne kontrolovať, preberať a rozdeľovať poštu referátov, čo len potvrdzuje nevyhnutnosť takéhoto postupu pri veľkých a personálne, ale aj agendou bohatých organizačných útvarov. Medzi poštou referátu a poštou konkrétneho zamestnanca na jeho elektronickom konte je ten rozdiel, že pošta referátu mala byť doručovaná na konto gestorky, nie na konto žalobkyne a vzhľadom na toto, upozorňovala žalobkyňa, že je neúnosné, aby na jej konto bola zasielaná celá pošta. Najprv gestorka žalobkyňu ubezpečovala, že urobí nápravu a že sa budú striedať tri pracovníčky, následne i sama vypovedala v tom zmysle, že sa cíti vinná za to, že celú situáciu, týkajúcu sa pošty prerodzenia, i konkrétnych zásielok neriešila. Je pravdou, že gestor nemal v náplni vytlačať konkrétnu poštu, ale je pravdou aj to, že tak gestor, ako aj vedúci oddelení pred organizačnou zmenou elektronicky dostávali poštu ako prví a boli informovaní o tom, čo je obsahom tejto pošty a mali prideľovať túto poštu ďalším, už konkrétnym pracovníkom. Pracovnou náplňou žalobkyne nebolo len riešiť poštu celého referátu, referát bol rozdelený na úseky a mala spracovávať len poštu konkrétneho úseku. Pokiaľ išlo o výsluch C.. Y., ako prednostky mestského úradu, pred organizačnou zmenou na oddelení sa jednalo o objemovo menšiu agendu, ako keď vznikol referát mestského majetku, ktorý navyše nemal agendu súdnych sporov, a preto žalobkyňa vôbec nebola konfrontovaná s takým druhom a najmä objemom zásielok. Predtým žalobkyňa na oddelení mestského majetku prichádzala do styku s iným druhom zásielok a menším objemom pošty, ktoré ale ani neprichádzali na jej zamestnanecké elektronické konto. Taktiež žalovaný neosvedčil, že by žalobkyňu poučil o konkrétnych postupoch pri spracovaní pošty a skutočnosť, že žalobkyňa niečo uvedené v pracovnej náplni mala, neznamena, že reálne o spôsobe výkonu tejto činnosti bola poučená. Okrem toho trvá na tom, že L.. V. ako gestor referátu mestského majetku, reálne zabezpečovala nielen činnosť referátu, organizáciu práce, prideľovania úloh jednotlivým zamestnancom, kontrolu činnosti referátu, ale organizovala aj porady referátu a aj keď nebola v organizačnej štruktúre označená ako vedúca zamestnankyňa, obsah jej náplne zodpovedal postaveniu vedúceho pracovníka. To, že napriek formálnemu splneniu si povinnosti žalovaného požiadať odborový zväz o prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru je potrebné brať do úvahy argumentáciu zástupcov zamestnancov uvedenú v predmetnom uznesení, nakoľko bezpochyby potvrdzuje niektoré z dôvodov tvrdených žalobkyňou, najmä vo vzťahu k chaosu a nesystematickosti procesov na Mestskom úrade v P.. Z tohto možno uzavrieť, že došlo k hrubému porušeniu pracovných povinností predovšetkým zo strany vedúceho odboru financií a mestského majetku a rovnako zo strany gestorky L.. V., ktorá nepreberala a nespracovávala elektronicky poštu, u žalovaného nebolo vyriešené zastupovanie na odbore financií a mestského majetku počas dovoleniek, čo zase mali na starosti vedúca odboru a gestorka. Žalobkyňa si splnila prevenčnú povinnosť, poukázala na nesystematickosť pri prideľovaní pošty a problémy týkajúce sa obsahu, objemu týchto zásielok, ktoré boli doručované. Vo vzťahu k dôkaznému bremenu, žalobkyňa zdôraznila totožné skutočnosti, ktoré sú uvedené v odvolaní. Preto zotrvala na odvolacom návrhu tak, ako ho podala vo svojom odvolaní.

8. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že trvá na svojich doterajších prednesoch. Pošta referátu mala byť doručovaná na elektronické konto gestorky, ktorá nikdy nebola a nie je vedúcim zamestnancom. Vedúcim zamestnancom bola vedúca odboru C.. M., s ktorou tiež bol okamžite skončený pracovný pomer. Gestorka následne poštu, ktorú vytlačila žalobkyňa, prideľovala konkrétnemu zamestnancovi a žalobkyňa mala za úlohu túto poštu mu doručiť. Pracovná náplň bola stále platná, to znamená, že z nej jasne vyplynula povinnosť pracovať na doručovaní a odosielaní zásielok, čiže zabezpečenie komunikácie medzi podateľňou a príslušným odborom. Systém prideľovania pošty bol aj elektronickou formou zabezpečený tak, že od vedúcej odboru bola postúpená žalobkyňi, ktorá mala povinnosť vytlačiť poštu, doručiť gestorke a táto rozdeľovala poštu podľa jej charakteru jednotlivým zamestnancom. Aj z výsluchu C.. N. a L.. V. vyplýva, že žalobkyňa mala na starosti odnos a donos pošty. Tvrdenia žalobkyne o náplni práce a postavení L.. V. je minimálne sporné, bez možnosti overenia tejto zodpovednosti. Pokiaľ nemala L.. V. poverenie na vstup do pošty od C.. M. počas jej neprítomnosti, bola v systéme vyznačovaná najprv na pani I., ktorá ju následne preposlala žalobkyňi bez toho, aby niektorá z týchto zamestnankyň preposielala poštu L.. V., resp. boli osobne za ňou s vytlačenou poštou zo dňa XX.XX.XXXX, resp. XX.XX.XXXX. Z týchto písomností, ktoré boli Mestu doručované je zrejmé, že išlo o vážne dokumenty a že štandardný program elektronickej pošty na mestskom úrade bol funkčný,

riadne prepracovaný a práve žalobkyňa svojou nečinnosťou spôsobila priamu škodu žalovanému vo výške 305.439,28 eur. Preto okamžité zrušenie pracovného pomeru považuje za platné.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v §378, § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (a contrario podľa § 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, no na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom.

10. Podľa § 68 ods. 1 Zákonníka práce, okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne, a to iba vtedy, ak zamestnanec bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin alebo porušil závažne pracovnú disciplínu.

11. Podľa § 70 Zákonníka práce, okamžité skončenie pracovného pomeru musí zamestnávateľ aj zamestnanec urobiť písomne, musia v ňom skutkovo vymedziť jeho dôvod tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, a musia ho v ustanovenej lehote doručiť druhému účastníkovi, inak je neplatné. Uvedený dôvod sa nesmie dodatočne meniť.

12. Podľa § 74 Zákonníka práce, účasť zástupcov zamestnancov pri skončení pracovného pomeru. Výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa je zamestnávateľ povinný vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov, inak sú výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné. Zástupca zamestnancov je povinný prerokovať výpoveď zo strany zamestnávateľa do siedmich pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti zamestnávateľom a okamžité skončenie pracovného pomeru do dvoch pracovných dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti zamestnávateľom. Ak v uvedených lehotách nedôjde k prerokovaniu, platí, že k prerokovaniu došlo.

13. Z obsahu spisu nateraz vyplýva, že žalovaný ako zamestnávateľ uzavrel so žalobkyňou pracovnú zmluvu dňa XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej pôsobila žalobkyňa na pracovnej pozícii odborný referent s nástupom od XX.XX.XXXX. Pracovnou náplňou žalobkyne bolo vykonávať a samostatne zabezpečovať odborné agendy alebo výkon čiastkových koncepcných systémových a metodických prác na úseku správy a evidencie majetku a na úseku mestských organizácií. Dňa XX.XX.XXXX vypracoval žalovaný okamžité skončenie pracovného pomeru podľa ust. § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, v ktorom vymedzoval dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru v bode 1 a 2 dokumentu, ktoré najprv žalobkyňa odmietla prevziať za účasti dvoch svedkov, doc. C.. R. N., prednostky mestského úradu a C.. K. T., vedúcej kancelárie prednostu, neskôr však túto listinu prevzala. Žalovaný žiadal prerokovať žiadosť zamestnávateľa z XX.XX.XXXX vo veci okamžitého skončenia pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, v dôsledku ktorých došlo k zmeškaniu lehoty na podanie riadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiu súdov v dvoch predložených prípadoch. Zástupcovia ZV ZO SLOVES zápisnicou č. XX z XX.XX.XXXX oznámili žalovanému, že nesúhlasia s okamžitým skončením pracovného pomeru dotknutých odborných referentov z odboru financií a mestského majetku.

14. Výpoveď a okamžité skončenie pracovného pomeru je jednostranný právny úkon účastníka pracovného pomeru adresovaný druhému účastníkovi tohto pomeru, ktorý smeruje k skončeniu ich pracovného pomeru. Zákon pre platnosť tohto právneho úkonu predpisuje formálne a obsahové náležitosti. Okamžité skončenie pracovného pomeru musí byť písomné a doručené druhému účastníkovi, zamestnávateľ v ňom môže uplatniť iba výpovedný dôvod uvedený v Zákonníku práce, ktorý musí skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom (viď § 70 Zákonníka práce). Okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa je zamestnávateľ povinný vopred prerokovať s odborovým orgánom, inak je neplatné (pozri § 70 Zákonníka práce).

15. V prejednávanej veci možno konštatovať, a tým dať za pravdu žalobkyňi, že Smernica 2/2019, ktorá podľa vyjadrenia žalovanej, upravila celý proces prijatia a rozdeľovania došlej pošty u žalovaného, predstavuje zložitý materiál, komplikovaného postupu pri prideľovaní pošty konkrétnemu pracovníkovi mestského úradu, čo vyplynulo nielen zo samotnej Smernice 2/2019, ale z vykonaného dokazovania (vyjadrenie žalovaného, výsluch svedkov). Odvolací súd na jednej strane chápe skutočnosť, že žalovaný je subjekt, ktorému na dennej báze sú doručované písomnosti rôzneho charakteru a rôznej dôležitosti. Na druhej strane však práve komplikovaný mechanizmus postupu pri doručenej pošte vypracovaný žalovaným, prelínanie pracovných povinností jednotlivých zamestnancov, spôsobil situáciu, ktorú

žalovaný vyhodnotil ako dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru. Pritom práve postupné, komplikované posúvanie pošty medzi viacerými zamestnancami podľa Smernice 2/2019 sa podieľalo na vzniknutom stave.

16. Aj napriek ústavnej zásade voľného hodnotenia dôkazov nemôže všeobecný súd bez náležitého odôvodnenia „uveriť“ a stotožniť sa s jedným dôkazom (konkrétnymi svedeckými výpoveďami) a bez ďalšieho „neuveriť“ a odmietnuť iné dôkazy (iné svedecké výpovede). Všeobecný súd je povinný zistiť procesnú pravdu v konaní, k čomu má slúžiť práve dokazovanie. Ochrana zamestnancov má navyše aj svoju ústavnoprávnu dimenziu v čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky a konkrétne ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania. Základné práva a slobody sa pritom neuplatňujú len voči štátnym orgánom, ale aj v horizontálnych vzťahoch, keď pôsobia sprostredkovane prostredníctvom podústavného práva, ktoré prežarujú (por. aj I. ÚS 106/2016, bod 6). Všeobecné súdy majú povinnosť toto prežarovanie brať pri svojom rozhodovaní do úvahy tak, aby základné práva a slobody pri výklade a aplikácii práva chránili. Aj podústavné právo, v tomto prípade Civilný sporový poriadok, vo viacerých ustanoveniach vyžaduje osobitný prístup v situácii, keď existuje faktická nerovnosť medzi procesnými stranami. Je úlohou všeobecných súdov, aby konkrétnym procesným postupom túto nerovnosť dorovnali, a tak zabezpečili funkčnú rovnosť procesných strán. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 86/2020 zo 8. septembra 2020).

17. Odvolací súd v súvislosti s rešpektovaním judikatúry poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu SR, napr. IV. ÚS 75/09 „Ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napríklad IV. ÚS 75/09), podľa ktorej neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že budú ich správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09). Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). (porovnaj nález ÚS SR z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 481/2011 - 19).

18. Odvolací súd nenašiel dôvody pre odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v súvislosti s konkrétnym postupom zamestnávateľa pri vypracovaní okamžitého skončenia pracovného pomeru uvedenom v ust. § 70 Zákonníka práce.

19. Vychádzajúc z princípu právnej istoty a „stare decisis“ „zotrvať na rozhodnutí“ podľa ustanovenia § 61 ods. 2 Zákonníka práce v spojení s rozhodnutím č. 47 uverejnenom v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (Rozsudok NS SR z 28. septembra 2006 sp.zn. 1Cdo72/2006). Účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď v zmysle § 74 Zákonníka práce nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 Zákonníka práce.

20. V tejto súvislosti konštatuje odvolací súd, že je významný princíp právnej istoty strán sporu v obdobných veciach, ktorý zaručuje stranám sporu rovnaké rozhodnutie v obdobných právnych veciach. Vo vzťahu k tejto konštatácii je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č. k. 20CoPr/1/2022-356 zo dňa 31.05.2022, v ktorom v obdobnej právnej veci rozhodoval odvolací súd v dôsledku odvolania žalovanej strany proti rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 17Cpr/19/2020-259 z 27.08.2021.

21. Ďalej je potrebné uviesť, že napriek tomu, že súd prvej inštancie poukázal na ust. § 319 a nasl. CSP, ktoré upravujú konanie pred súdom v pracovnoprávných sporoch sa týmito ustanoveniami konajúci súd dôsledne neriadil. Okamžité zrušenie pracovného pomeru doručené žalobkyni predstavovalo nepochybne fatálne dôsledky v jej pracovnom živote. O to viac mal súd prvej inštancie podrobiť v konaní kontrole dodržanie ustanovení Zákonníka práce, venovať pozornosť všetkým argumentom strán sporu, ale vykonať činnosť ex offio pri splnení všetkých formálnych náležitostí pri skončení pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa (náležitosti písomnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa obsahu a formy, rovnako obsahu a forme žiadosti zamestnávateľa predložení na prerokovanie odborovej organizácie), ktoré majú vplyv na posúdenie platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a v prípade ich nedodržania je skončenie pracovného pomeru zamestnávateľom neplatné.

22. Úlohou súdu prvej inštancie bude teda postupovať v súlade s vyššie naznačeným právnym názorom odvolacieho súdu, vykonať dokazovanie, oboznámením listiny - žiadosti žalovaného o prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru (z konania pred KS v Prešove pod sp. zn. 20CoPr/1/2022 vyplýva jej text), ktorá bola formulovaná všeobecným spôsobom vo vzťahu k trom zamestnankyniam žalovaného (ktorým žalovaným doručil okamžité zrušenie pracovného pomeru). Žiadosť žalovaného neobsahovala konkrétnu citáciu celého obsahu okamžitého skončenia pracovného pomeru, uvedené v okamžitom skončení pracovného pomeru, čo je v rozpore s uvedeným rozhodnutím NS SR v bode 19 tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie je viazaný názorom odvolacieho súdu podľa ust. § 391 ods. 2 CSP.

23. Podľa ust. § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie rozhodne o trovách odvolacieho konania.

24. V priebehu odvolacieho konania doručila žalobkyňa podanie vo veci s ďalšou argumentáciou, ktoré bolo doručené protistrane na vedomie. Rovnako žalovaná strana poslala odvolaciemu súdu k podaniu žalobkyne svoje vyjadrenie, ktoré bolo doručené žalobkyni. Obe podania boli zaslané na vedomie protistranám. Odvolací súd však nepovažoval za potrebné reagovať vo svojom rozhodnutí na podanie žalobkyne a vyjadrenie žalovaného, keďže bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vrátené na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).